

ආධාරයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2016 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016 (New Syllabus)

පෙරදීග සංගීතය I / පැය දෙකකි
Oriental Music I/ Two hours

උපදෙස්:

● සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සැපයිය යුතු ය.

- ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී නිවැරදි හෝ ඉතා ම ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා රට අදාළ අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙහි ඇති වරහන කුළ ලියන්න.

01. පොදුවේ මේලයක් සඳහා වඩාත් ම ගැලපෙන පිළිතුර තෝරන්න.
  - (1) පිළිවෙළින් ආරෝහණ ස්වර 7ක් යෙදීම
  - (2) පිළිවෙළින් ඉද්ධ ස්වර 7ක් යෙදීම
  - (3) පිළිවෙළින් ආරෝහණ හා අවරෝහණ ස්වර 7ක් යෙදීම
  - (4) පිළිවෙළින් ප්‍රකාශනි හා විකාශනි ස්වර 7ක් යෙදීම
  - (5) පිළිවෙළින් සඡ්තක තුනට ම අයන් ස්වර 7ක් යෙදීම(.....)

02. සැම ස්වරයකට ම තත් කිහිපය බැහින් පූසර කරනු ලබන තත් රාජියකින් යුත් හාරතීය සංගීත හාණ්ඩිය කුමක් ද?

(1) තාම්පුරාව	(2) සන්තුරය	(3) සිතාරය
(4) විණාව	(5) දිල්රුබාව	

(.....)

03. සිතාරයේ ප්‍රධාන තත් විවෘත ව වාදනය කළ විට හඩා නැගෙන ස්වරය වන්නේ,

(1) මන්ද පංචමයයි.	(2) මන්ද ජඩිජයයි.	(3) මන්ද මධ්‍යමයයි.
(4) මධ්‍ය ජඩිජයයි.	(5) මධ්‍ය මධ්‍යමයයි.	

(.....)

04. පණ්ඩින් හිමිසෙන් ජෝසි වඩාත් ම ප්‍රසිද්ධියට පත් ව ඇති ගායන ගෙලිය කුමක් ද?

(1) ගසල්	(2) මුළද්	(3) කවිවාලි
(4) බිජාල්	(5) වතුරංග	

(.....)

05. සමප්‍රකාශනි රාග යුගලයක් සඳහන් පිළිතුර කුමක් ද?

(1) බාගේශ්‍රී - මාල්කොන්ස්	(2) සෙරෙව - කාලීංගඩා	(3) බිජාග් - බහාර්
(4) බ්‍රින්දාබන් පාරංග - දේස්	(5) හිමිප්ලායි - ජයජයවන්ති	

(.....)

06. 'බන්' ස්වරයක් සංකේතවන් වන පිළිතුර තෝරන්න.

(1) සම	(2) ද ද ප ම ප	(3) (ම)
(4)	(5)	(4) ඩිඛ (5) එ

(.....)

07. පහත කරුණු අතුරෙන් ගායන සමය සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යම ස්වරය පිළිබඳ ව වැරදි කියමන කුමක් ද?

(1) උදය සන්ධි ප්‍රකාශ රාගයන්හි මධ්‍යමය ඉද්ධ වේ.	(2) සන්ධියා සන්ධි ප්‍රකාශ රාගයන්හි මධ්‍යමය තීවු වේ.	(3) සන්ධි ප්‍රකාශ රාගසමය තීරණයට මධ්‍යම ස්වරය හේතුවක් වේ.
(4) මධ්‍යම ස්වරය 'අද්ව දරුණක' ස්වරය ලෙස හැඳින්වේ.	(5) සන්ධි ප්‍රකාශ රාගයක් ලෙස තීරණය කිරීම සඳහා මධ්‍යම ස්වරය පමණක් සැලකීම ප්‍රමාණවත් වේ.	

(.....)

08. දේස් රාගයෙහි 'ග' සහ 'ඩ' යන ස්වර දෙක ඉවත් කළ විට ඉතිරි ස්වරවලින් පිළිවිශිෂ්ට වන රාගය කුමක් ද?

(1) බ්‍රින්දාබන් පාරංග	(2) ජයජයවන්ති	(3) ජෝනපුරි
(4) තිලක්කාමෝද්	(5) බිජාග්	

(.....)

09. ජයජයවන්ති රාගය සඳහා නිවැරදි ව ගැලපෙන තානාලංකාරය තෝරන්න.

(1) රිග මප ධප මග රිග රිස ත්‍රිස ධති	(2) රිග මප ධප මග රිග රිස ත්‍රිස ධති
(3) රිග මප ධප මග රිග රිස ත්‍රිස ධති	(4) රිග මප ධප මග රිග රිස ත්‍රිස ධති

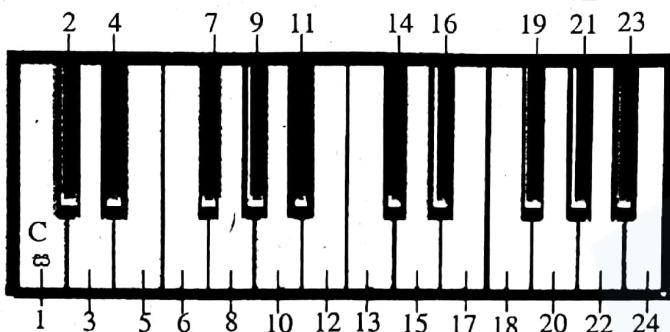
(.....)

10. "ම ම ප ඩ ම ප ස්, ප ඩ ම ග" යන ස්වර මාලාවෙන් ප්‍රකාශ වන රාගය තෝරන්න.
 (1) ජේනපුරි (2) දේස් (3) බින්දාබනී සාරංග
 (4) නිලක්කාමෝද් (5) ජයඡයවන්ති .....)
11. ජේනපුරි රාගයට අදාළ නිවැරදි කියමන තෝරන්න.
 (1) එහි වාදි සහ සංවාදී ස්වර 'ධ' සහ 'ග' යන්න ය.
 (2) එහි මේලය භෙරවී යන්න ය.
 (3) ම ප දි දි ස් නි ද ප යන ස්වර කොටසින් නිවැරදි ව ආරෝහණ-අවරෝහණ ලක්ෂණ මතු වීම ය.
 (4) එය ඔඩව සම්පූර්ණ ජාති රාගයක් වීම ය.
 (5) එහි ගායන සමය දිවා ප්‍රථම ප්‍රහරය වීම ය. ....)
12. 'ම' සහ 'ස' යන ස්වර දෙක වාදි සහ සංවාදී වශයෙන් යොදා ගන්නා රාග කුතා කුමක් ද?
 (1) බාගේශ්, මාල්කේශන්ස්, බහාර (2) බහාර්, බිහාර්, මාල්කේශන්ස්
 (3) හීම්පලාසි, බාගේශ්, බිහාර් (4) හම්බාර්, මාල්කේශන්ස්, හීම්පලාසි
 (5) බාගේශ්, බහාර්, හම්බාර් ....)
13. බාගේශ් රාගයේ ජාතිය පිළිබඳ පවත්නා මත තුන සඳහන් වන්නේ කෙසේ ද?
 (1) මාඩව මාඩව - ජාතිව ජාතිව - සම්පූර්ණ
 (2) මාඩව - ජාතිව ජාතිව - සම්පූර්ණ සම්පූර්ණ
 (3) ජාතිව මාඩව - ජාතිව සම්පූර්ණ
 (4) මාඩව - ජාතිව මාඩව - සම්පූර්ණ සම්පූර්ණ
 (5) මාඩව ජාතිව සම්පූර්ණ ....)
14. නි ස ග ම ග රි ස, නි ස ග ම ප ම ග රි ස වශයෙන් යෙදෙන හීම්පලාසි රාගයට අයත් ස්වර අභ්‍යාසය සඳහා සුදුසු ර්ලය ස්වර බණ්ඩය තෝරන්න.
 (1) නි ස ග ම ප නි ස් නි ද ප ම ග රි ස (2) නි ස ග ම ප ඩ නි ද ප ම ග රි ස
 (3) නි ස ග ම ප ඩ නි ස් නි ද ප ම ග රි ස (4) නි ස ග ම ප ස් නි ද ප ම ග රි ස
 (5) නි ස ග ම ප නි ද ප ම ග රි ස ....)
15. 'ඉපිද එ බෝසන් නා ලොව වාරෙක' යනුවෙන් ඇරශෙන වන්නම සඳහා හාවිත වන අවනද්ධ හාංචිය කුමක් ද?
 (1) යක් බෙරය (2) මධ්‍යංගය (3) මද්දලය (4) ගැට බෙරය (5) දුවිල ....)
16. ශ්‍රී ලංකේය රාජ සහා සංගිතය සමග වඩාත් වැදගත් තැනක් ගන්නා 'සරස්වතී මණ්ඩපය' පැවතියේ,
 (1) අනුරාධපුර යුගයේ දී ය. (2) පොලොන්නරු යුගයේ දී ය. (3) දඹිදෙණි යුගයේ දී ය.
 (4) කොට්ටෙ යුගයේ දී ය. (5) මහනුවර යුගයේ දී ය. ....)
17. තුරගා වන්නම කුමන තිත් තාලයකට අයත් වේ ද?
 (1) සුඡ මැදුම දෙනිත (2) මහ තති තිත (3) දෙසුඡ මැදුම තුන්තිත
 (4) මැදුම මහ දෙනිත (5) සුඡ මහ දෙනිත ....)
18. 'රු රැසේ අදිනා ලෙසේ අත්' කළී පාද කොටස කුළ ඇතුළත් ලසු-ගුරු මාත්‍රා සංඛ්‍යාව පිළිවෙළින් දක්වන්න.
 (1) 3 - 5 (2) 4 - 4 (3) 4 - 5
 (4) 5 - 4 (5) 6 - 4 ....)
19. 'රත් රසා සේම වඩින' යන ගී පාද බණ්ඩයෙහි ඇතුළත් සඳැස් මත් හා ගී මත් සංඛ්‍යා පිළිවෙළින් සඳහන් පිළිතුර තෝරන්න.
 (1) 8 හා 11 (2) 10 හා 12 (3) 11 හා 12
 (4) 11 හා 14 (5) 12 හා 16 ....)
20. පහත සඳහන් ගී වර්ග අතුරෙන් මුළුමනින් ම අනාසාතාත්මක ගී වර්ග ඇතුළත් ගී සමුවිවය තෝරන්න.
 (1) පාරු ගී, පතල් ගී, රිකා සී පද (2) පතල් ගී, පැල් ගී, ගොයම් ගී (3) පාරු ගී, පැල් ගී, ගැල් ගී
 (4) පතල් ගී, බෙර ගී, කෙලි ගී (5) පතල් ගී, පාරු ගී, පැල් ගී ....)

21. අපරදිග සංගිතය අනුව 'C' Minor සේක්ලයට අයත් ස්වර නත පෙළගස්වන්නේ කෙසේ ද?
 (1) C D E^b F G A^b B^b   (2) C[#] D E F[#] G A[#] B   (3) C D E^b F G A B
 (4) C D E F[#] G A B   (5) C D E F[#] G A^b B   (.....)

22. සිම්පල් බිජුපල් (simple duple) හා සිම්පල් කොටුපල් (simple quadruple) යනුවෙන් අපරදිග සංගිතය තුළ
 (1) හඩ තල දෙකක් හැඳින්වේ.   (2) තාල රිද්ම දෙකක් හැඳින්වේ.
 (3) ස්වර ප්‍රශේද දෙකක් හැඳින්වේ.   (4) ලය ප්‍රශේද දෙකක් හැඳින්වේ.
 (5) ස්වර සප්තක දෙකක් හැඳින්වේ.   (.....)

- අංක 23 සිට 25 තෙක් ප්‍රශේදවලට පිළිතුරු සැපයීමට පහත ස්වර පූරුෂ රුප සටහන උපයෝගී කර ගන්න.

23. ස්වර පූරුෂේ 1 - 6 - 9 - 13 යන අංක හිමි ස්වර සතර එක වර හැඩ වූ විට නිකුත් වන කේඩ් (chord) එක කුමක් ද?
 (1) F - Major   (2) F - Minor   (3) C - Major   (4) C - Minor   (5) G - Major   (.....)

24. අපරදිග සංගිතයේ රේඛා මණ්ඩලයට (Staff) අයත් රේඛා පහ මත පිහිටා ඇති ස්වර පහ පිළිවෙළින් අංකනය කරනුයේ කෙසේ ද?
 (1) 3 - 6 - 10 - 13 - 16   (2) 4 - 7 - 11 - 14 - 17   (3) 5 - 8 - 12 - 15 - 18
 (4) 6 - 9 - 13 - 16 - 19   (5) 7 - 10 - 14 - 17 - 20   (.....)

25. ආසාවරි මෙලයට අයත් ස්වර අංක පිළිවෙළින් දක්වන්නේ කෙසේ ද?
 (1) 1 - 2 - 3 - 4 - 6 - 7 - 10   (2) 1 - 3 - 4 - 6 - 8 - 9 - 11   (3) 1 - 3 - 5 - 6 - 8 - 10 - 12
 (4) 1 - 3 - 5 - 7 - 9 - 10 - 12   (5) 1 - 4 - 5 - 7 - 9 - 10 - 13   (.....)

- අංක 26 සිට 30 තෙක් ප්‍රශේදවලට පිළිතුරු සැපයීමට පහත ස්වර පූරුෂාරය උපයෝගී කර ගන්න.

| ගුම බනි ඔස් | තිබ සුනි බනි බප | ම්‍රු බප ම්‍රු | පව ම්‍රු ගුම රිසු |

26. ඉහත තානාලංකාරයෙන් පිළිබඳ වන රාගය නම් කරන්න. ....
 27. එම රාගයෙහි යෙදෙන විවාදී ස්වරය නම් කරන්න. ....
 28. එම රාගය අයත් මෙලයේ ස්වර පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න. ....
 29. ඉහත තානාලංකාර වර්ගය නම් කරන්න. ....
 30. ගාන්ධාරය සහ පංචමයට අමතර ව ඉහත තානාලංකාරයේ යෙදෙන ඉතිරි වනු ස්වරය නම් කරන්න. ....

- අංක 31 සිට 34 තෙක් හිස්තැන් පිරවීම සඳහා පහත ජේදය උපයෝගී කරගන්න.
 මහේෂ් විසින් උසස පෙළ විනාශයට නිරදේශිත රාගයක් ගායකී තුමයට වාදනයේ යෙදුණේ හිමාඡ විසින් වාදනය කළ තාලයකට අනුව ය. ඇය සිය සංගිත භාණ්ඩයේ තත් දෙකක් උපයෝගී කර ගතිමින් තාලයෙහි බලු-ස්ථානයෙන් මුළු ත්‍රිස් තිබ ප්‍රධාන මුදු විශ්වාස ආරම්භකර සමස්ථානයට පැමිණියා ය.
 මහේෂ් වැශ්‍ය සංගිත භාණ්ඩය (31) ..... සි. ඇය වැශ්‍ය රාගය (32) .....
 වන අතර, ඉහත ස්වර මාලාව වැශ්‍ය හැකි තවත් රාගයකි (33) ..... රාගය. හිමාඡ වැශ්‍යවේ (34) ..... තාලයයි.

- අංක 35 සිට 37 තෙක් හිස්තැන් පිරවීම සඳහා පහත වගුවෙහි විස්තර අදාළ කර ගන්න.

A	B	C
<ul style="list-style-type: none"> • නිෂාදය ගුද්ධ ව පමණක් යෙදේ. • ගුද්ධ නිෂාදය පංචමයට පසුව යෙදේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • නිෂාදය ගුද්ධ ව හා කේමල ව යෙදේ. • කේමල නිෂාදයට පසුව පංචමය යෙදේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • නිෂාදය කේමල ව පමණක් යෙදේ. • කේමල නිෂාදය පංචමයට පසුව යෙදේ.

ඉහත A තීරුවට අදාළ රාගය (35) ..... රාගය වන අතර, B තීරුවට අදාළ රාග දෙකක් වන්නේ බ්‍රිත්දාබනී සාර්ථක රාගය සහ (36) ..... රාගයයි. C තීරුවට අදාළ රාගය වන්නේ (37) ..... රාගයයි.

- අංක 38 සහ 42 තෙක් ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිබුරු ලියන්න.
- 38. සූතියම් යාගය පහතරට ගාන්තිකර්මවලට අයත් වන අතර කඩවර කළී අයත් වන්නේ කුමන ගාන්තිකර්ම වර්ගයට ද?
- 39. අපරදිග සංගීත භාණ්ඩ වර්ගීකරණය තුළ ග්ලෝකන්ස්ප්ලේ (Glockenspiel) සහ සයිලෝන් (Xylophone) යන සංගීත භාණ්ඩ දෙක අයත් වන්නේ කුමන භාණ්ඩ වර්ගයට ද?
- 40. පැස්ටෝරල් (Pastoral) No: 6 සිමිනිය කිනම් සංගීතයෙකුගේ නිර්මාණයක් ද?
- 41. 'දොං|ඡිංත|ගත|දොංත' වශයෙන් යෙදෙන දේශීය තාල රුපයට අදාළ තාල සංකේත පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.
- 42. සාග්, යුතුරු, අප්පාවන් යන වේදයන්ට අමතර වශයෙන් සංගීත කළාව හා බැඳී වේදය නම් කරන්න.
- අංක 43 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති එක් එක් වගන්තියේ හිස්තැන්වලට වඩාත් සුදුසු ව්‍යවහාරය/ව්‍යවහාර යොදා හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.
- 43. වින සංගීතය ප්‍රාරම්භක යුගය, ... යුගය, ජාතික යුගය සහ ..... යුගය ලෙස යුග භතරකට බෙදේ.
- 44. උච්ච ජ්‍යෙෂ්ඨයේ කම්පන සංඛ්‍යාතය 512 Hz ක් නම්, මධ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨයේ සහ මධ්‍ය පංචමයේ කම්පන සංඛ්‍යාත වන්නේ පිළිවෙළින් ..... හා ..... ය.
- 45. මෙරට ප්‍රථම වර්ණ විත්තපටිය වූ 'රන් මුතු දුව' ..... සූරීන්ගේ සංගීත නිර්මාණයෙන් ද, 'අශේෂකමාලා' විත්තපටය ..... සූරීන්ගේ සංගීත නිර්මාණයෙන් ද රසවත් වී ඇත.
- 46. කරණාවක මූලික තාල 35 ගොඩනැගීම සඳහා පාදක වී ඇති ප්‍රධාන තාල සංඛ්‍යාව ..... ක් වන අතර ජාති සංඛ්‍යාව ..... කි.
- 47. සරල ගාස්ත්‍රීය ගීත ලෙස සැලකෙන 'හේ පැපු වන පෙත' ගීතය ..... රාගය ඇසුරෙන් ද, 'හංස රාජීන්' ගීතය ..... රාගය ඇසුරෙන් ද නිර්මාණය වී ඇත.
- 48. 'ලෝනා මුණි රාජගේ ගීතය ඇතුළත් තුර්තිය ..... වන අතර, එහි නිෂ්පාදකවරයා වනුයේ ..... සූරීන් ය.
- 49. 'දුලා නෙතුපුලා' ගීය ..... නාටකයේ ඇතුළත් වන අතර, 'රතදර සිරියා පරදන' ගීතය ..... නාටකයේ ඇතුළත් වේ.
- 50. 'සිනිදු සුදු මුදු තලාවේ' ගීතය ..... තාලය සහ ..... තාලය යොදා ගනීමින් නිර්මාණය වී ඇත.

*****

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උපස් පෙළ) විභාගය, 2016 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016 (New Syllabus)
පෙරදීග සංගිතය II/ පැය තුනකි
Oriental Music II/ Three hours

ලපදෙස්:

- I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, II කොටසින් එක් ප්‍රශ්නයකට ද, III කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකකට ද, වශයෙන් ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න. (සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 20 බැඩින් ලැබේ.)

I කොටස

01. පහත දුක්වෙනුයේ නිර්දේශිත රාග හතුරකට අයන් ස්වර සංගතින් ය.

- (a) බ් නි ස ම, ම ග, ම ග ර ස
 (b) ස නි ස ම, ප ග, ම ග ර ස
 (c) බ් නි ස ම, ම ග, ග ම ග ස
 (d) ස නි ස ම, ප ග, ග ම ර ස

- (i) ඉහත ස්වර සංගතින් අයන් වන රාග හතුර පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 08 ඩි.)
 (ii) එම රාග අතුරෙන් එක ම මෙලයකට අයන් රාග දෙකක් නමිකර, එම රාග දෙකට අයන් තොරතුරු පහක් සංසන්දනාත්මක ව ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 06 ඩි.)
 (iii) ඉතිරි රාග දෙකින් එක් රාගයකට අයන් මධ්‍යලය බ්‍යාල ගියක හෝ ලක්ෂණ ගියක හෝ මධ්‍යලය වාදිතයක හෝ ස්ථාපි කොටස ස්වර ප්‍රස්තාරකර, එට අදාළ මාත්‍රා අවකට නො අඩු තානාලංකාර දෙකක් ද තාලානුකුල ව ප්‍රස්තාර කරන්න. (ලකුණු 06 ඩි.)

රාගය	මෙළය	අවරෝහන	ජාතිය	අනුවාදී ස්වර	මූඛ්‍යාංශය
(a) A	බොජ්	ස්ත්‍රීඩප, මග, රිගස	සම්පූර්ණ	B	C .....
(b) D	කාගි	E	ඡාචිචි	F	G .....
(c) H	විලාවල්	ස්ත්‍රීඩප, මග, රිස	I	J	ත්‍රිස, ගමප, ගමග, රිස
(d) K	බොජ්	ක්, පධමග, සරිග, සඳි	ජාචිචි සම්පූර්ණ	L	M .....
(e) ජේජනපුරි	N	ස්ත්‍රීඩප, මගරිස	ජාචිචි සම්පූර්ණ	ස ර ම ප නි	මප, නිධප, බ, මපග, රිමප

02. (i) ඉහත වගුවෙහි A සිට N තෙක් ඇති හිස්තුන් සඳහා ගැලපෙන පිළිතුරු අදාළ ඉංග්‍රීසි අක්ෂරය ද සමග පිළිතුරු පත්‍රයෙහි ලියන්න. (ලකුණු 07 ඩි.)
 (ii) පතිස්සිනිස් නිපමරි යනුවෙන් ස්වර සංගත වන (ඉහත වගුවෙහි ඇති) රාගයකට අදාළ මධ්‍යලය බ්‍යාල ගියක හෝ ලක්ෂණ ගියක හෝ මධ්‍යලය වාදිතයක හෝ අන්තරා කොටස ස්වර ප්‍රස්තාරකර, මාත්‍රා අවකට නො අඩු තානාලංකාර දෙකක් ද තාලානුකුල ව ප්‍රස්තාර කරන්න. (ලකුණු 06 ඩි.)
 (iii) 'තිරිකිට' යන තාලාක්ෂරය දෙවරක් බැඩින් යෙදෙන නිර්දේශිත තාල දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02 ඩි.)
 (iv) ඉහත (iii) හි නම් කරන ලද තාල දෙකෙහි සම විෂමතා පහක් සංසන්දනාත්මක ව ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 05 ඩි.)
03. (i) ආවර්තයට හිමි මාත්‍රා සංඛ්‍යාව සමාන වූව ද එක් එක් එක් විභාගය තුළ යෙදෙන මාත්‍රා සංඛ්‍යා අසමාන වන අවස්ථා ද ඇති නිර්දේශිත තාල දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 ඩි.)
 (ii) ඉන් එක් තාලයක් සමගුණ වශයෙන් ද ඉතිරි තාලය දෙගුණ වශයෙන් ද තාල සංකේත සහිත ව පද ප්‍රස්තාරකර දක්වන්න. (ලකුණු 05 ඩි.)
 (iii) ඉහත (i) යටතේ නමිකළ එක් තාලයක් තොරාගෙන, එහි තාල ආවර්ත දෙකක් සම්පූර්ණ වන ලෙස හමිර රාගයෙහි ආරෝහණ, අවරෝහන ස්වර පිළිවෙළින් යෙදෙන පරිදි නිරමාණාත්මක ව ගළපා ස්වර ප්‍රස්තාර කරන්න. (ලකුණු 05 ඩි.)
 (iv) එම තාල දෙක යොදා ගනු ලබන ගායන ගෙලින් දෙකක් ඒ ඒ තාල තාම ඉදිරියෙන් ලියා දක්වා, ඉන් එක් ගායන ගෙලියක් පිළිබඳ කරුණු පහක් පෙළගස්වන්න. (ලකුණු 06 ඩි.)

II කොටස

04. A. ශ්‍රී ලංකේය සංගිත ගමන් මගෙහි මහනුවර යුගය සඳහා හිමි වන විශේෂත්වය පහත සඳහන් මාත්‍රකා යටතේ විස්තර කරමින් සංගිත සගරාවකට සුදුසු ලිපියක් සකස් කරන්න.

- දකුණු ඉන්දියානු බලපෑම
- සංස්කෘතික උත්සව
- රාජ සහා සංගිත හා නැවුම් ආයතන
- ඩිජිතල් ගායනා විශේෂ
- යොදාගත් සංගිත භාණ්ඩ

(ලකුණු 10 දි.)

B. දේශීය රංග සම්ප්‍රදායන් තුනකට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

(a) තේබායම, ඉන්නිසය, පොතේ සින්දුව
(b) මං ලෙස සොබනා, පෙර සිට පැවත එන, ගම්හිර කාලීංග තුවර
(c) මනමේ, නරිඛුණා, සිංහබාහු

(i) ඉහත වගුවේ එක් එක් ඉංග්‍රීසි අක්ෂර යටතේ ඇති තොරතුරුවලට අදාළ රංග සම්ප්‍රදායන් තුන නම් කරන්න. (ලකුණු 03 දි.)

(ii) ඉහත (b) තීරුව යටතේ ඇති රංග සම්ප්‍රදායෙහි සංගිතමය ලක්ෂණ පහක් ලියන්න. (ලකුණු 05 දි.)

(iii) ඉහත (c) තීරුව යටතේ ඇති රංග සම්ප්‍රදායට අයන් ඔහුම ප්‍රවලිත ගියක මූල් හි පාදය තාලානුකූල ව පද ප්‍රස්ථාර කරන්න. (විභාග අවක් සැංස්.) (ලකුණු 02 දි.)

05. (i) සබරගමු වන්නම් පිළිබඳ කරුණු හතරක් පිළිබැඩු කරමින් උදාහරණ සහිත විස්තරයක් කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)

(ii) පහතරට සින්දු වන්නම් පිළිබඳ කරුණු හතරක් යටතේ උදාහරණ සහිත විස්තරයක් කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)

(iii) විකා සිපද තොටසක් උදාහරණයට ගතිමින් විකා සිපද පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 04 දි.)

(iv) සබරගමු වන්නමකට හෝ පහතරට සින්දු වන්නමකට හෝ අයන් ඔහුම තානමක මූල් පාදය (විභාග අවක් සැංස්.) සහ එම හි වර්ග දෙකට අයන් ඔහුම ගිතයක මූල් හි පාදය (විභාග අවක් සැංස්.) තාලානුකූල ව පද ප්‍රස්ථාර කරන්න.

(ලකුණු 04 දි.)

III කොටස

06. එක් මාත්‍රකාවකට කරුණු පහක් ඇතුළත් වන සේ පහත සඳහන් මාත්‍රකා හතරක් පිළිබඳ උදාහරණ සහිත ව විස්තර කරන්න.

(i) වර්ණම් හෝ තිල්ලානා	(ii) රාගාග්‍රිත සරල හි
(iii) සම ප්‍රකාශිත රාග	(iv) ගැමීලන් සංගිතය
(v) සංගිතයේ අම්ර ක්ෂේරු	(vi) බ්‍ර්‍යාල ගායනා ගෙශලිය

(ලකුණු $05 \times 04 = 20$ දි.)

07.

(i) ඉහත අපරදිග ස්වර ප්‍රස්ථාරය පෙරදිග ක්‍රමය අනුව ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04 දි.)

(ii) ඉහත ප්‍රස්ථාරයට අදාළ කෝඩිස (chords) පෙරදිග ප්‍රස්ථාරය මත ඒ ඒ විභාගවලට අනුව පිළිවෙළින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 දි.)

(iii) එහි පළමු විභාග හතර මධ්‍යම හාවයෙන් පෙරදිග ක්‍රමයට ස්වර ප්‍රස්ථාර කරන්න. (ලකුණු 04 දි.)

(iv) අපරදිග සංධිවනියක් යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා, සංධිවනියක සුවිශේෂ ලක්ෂණ හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 05 දි.)

(v) සංගිතයේ මෝසාට (Mozart) පිළිබඳ සංගිතමය හා එවන තොරතුරු ඇතුළත් කරුණු පහක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 05 දි.)

08. පෙරදිග සංගිත හාණ්ඩ කිහිපයකට අදාළ තොරතුරු සහිත වගුවක් පහත දැක්වේ.

භාණ්ඩයේ සැකසුම	වාදන විශේෂයකි	පරදා ඇති/නැති බව	වැඩිමේ ක්‍රමය	ඉන්දියානු වාදන ශිල්පියෙකි	භාණ්ඩයේ නම
A	ගත් වාදන	B	උපාංගයක් තොමැතිව දැක්න්	උප්තාද් අල්ලා රක්බා	C .....
හමක් සහිත ය	D	E	'ඡවා' නමැති උපාංගයෙන්	F	සරෝද්
හමක් රහිත ය	G	පරදා ඇත	H	පණ්ඩින් නිඩිල් බැනර්සි	I .....
හමක් රහිත ය	J	පරදා නැත	K	L	සන්නුර්
M	ගායකී වාදන	පරදා ඇත	N	O	P .....

(i) ඉහත වගුවෙහි A සිට P තොක් ඇති හිස්තැන් සඳහා ගැළපෙන පිළිතුරු අදාළ ඉංග්‍රීසි අක්ෂරය ද සමග ඔබේ පිළිතුරු පත්‍රයෙහි ලියන්න. (ලකුණු 08 ඩි.)

(ii) වගුවෙහි I සහ P අක්ෂර දෙක සඳහා අදාළ වන සංගිත හාණ්ඩ දෙක අතර ඇති සමානතා ක්‍රියා සහ අසමානතා ක්‍රියා සහ විස්තර කරමින් ලියා දක්වන්න. වගුවෙහි මුද්‍රිත තොරතුරු පිළිතුර සඳහා යොදා තො ගත්තා. (ලකුණු 06 ඩි.)

(iii) නාදයෙහි ත්‍රිවිධ ගුණ සහ එහි හොඨික පදනම උදාහරණ දක්වමින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 ඩි.)

*****

01. (1)	02. (2)	03. (3)	04. (4)
05. (2)	06. (4)	07. (5)	08. (1)
09. (2)	10. (4)	11. (1)	12. (1)
13. (2)	14. (5)	15. (4)	16. (2)
17. (1)	18. (3)	19. (3)	20. (3) හේ (5)
21. (1)	22. (2)	23. (2)	24. (3)
25. (2)	26. හමුර	27. <u>නි</u>	28. ස රි ග ම' ප ඩ නි
29. කුට තාන් / උරක් තාන්	30. නි	31. වයලින්	32. දේස් හේ ජයජයවන්ති
33. ජයජයවන්ති හේ දේස්	34. ජප්තාලය	35. ඩිහාග්	36. බහාර්
37. හිමප්ලාසි	38. උඩරට ගාන්තිකරමවලට	39. සමාසාන (Percussion)	40. ඩීතෝවන්
41. ʌ, /	42. සාමලේදය	43. අන්තරජාතික යුගය, තුනන යුගය	
44. 256, 384	45. පණ්ඩින් අමරදේව, මොහොමධි ගවුස්		46. 07, 05
47. සාගේදී, මාලකොන්ස්	48. හේමමාලි, නීතියි වාල්ස එයස්		49. මනමේ, කාලගේල
50. කෙහේරවා /ලාවණී - 4 ₄ , දීප්චන්දී - 7 ₈			

(ලකුණ 02 බැහින් 02 × 50 = ලකුණ 100 දි.)

*****

I කොටස

01. (i) (a) - බාගේශ්‍රි (b) - හීමපේලාසි (c) - මාල්කොන්ස් (d) - බහාර
(ලකුණු 02 x 04 = 08 ඩි.)

(ii) එක ම මේලයකට අයත් රාග 3ක් ඇත. එනම් බාගේශ්‍රි, හීමපේලාසි, බහාර. ඒ අනුව බාගේශ්‍රි - හීමපේලාසි; හීමපේලාසි - බහාර යන රාග එකිනෙක සංසන්දනය කළ හැක.

බාගේශ්‍රි - හීමපේලාසි

- ★ රාග දෙකේ ම වාදී සංවාදී ස්වර සමාන වේ. එනම් ම, ස ස්වර දෙක වාදී සංවාදී වේ.
- ★ භාගේශ්‍රි රාගයේ ග, නි ස්වර යෙදෙන අතර, හාගේශ්‍රි රාගයේ ද ග, නි යෙදේ.
- ★ භාගේශ්‍රි රාගයේ ජාතිය පිළිබඳ මත තුනක් ඇත. එනම් ඔඩව - ආඩව, ආඩව - සම්පූර්ණ, සම්පූර්ණ - සම්පූර්ණ ලෙස වන අතර, හීමපේලාසි රාගයේ ජාතිය ඔඩව - සම්පූර්ණ වේ.
- ★ බාගේශ්‍රි රාගයේ ගාන සමය රාත්‍රී තුන්වන ප්‍රහරය වන අතර, හීමපේලාසි රාගයේ ගාන සමය දිවා තුන්වන ප්‍රහරය වේ.
- ★ බාගේශ්‍රි රාගයේ මුඛ්‍යාංගය ස, නි දු ස, ම බ නි බ, ම ග රි ස වන අතර, හීමපේලාසි රාගයේ මුඛ්‍යාංගය නිසම, මග, ප, මග, මගරිස වේ.

හීමපේලාසි - බහාර

- ★ රාග දෙකේ ම වාදී, සංවාදී ස්වර පිළිවෙළින් ම,ස වේ.
- ★ හීමපේලාසි රාගයේ ග, නි ස්වර දෙක කෝමල වන අතර, බහාර රාගයේ ග කෝමල ව ද නි කෝමල සහ ඉද්ධ ව ද යෙදේ.
- ★ හීමපේලාසි රාගයේ ජාතිය ඔඩව, සම්පූර්ණ වන අතර, බහාර රාගයේ ජාතිය ආඩව වේ.
- ★ හීමපේලාසි රාගයේ ගාන සමය දිවා තුන්වන ප්‍රහරය වන අතර, බහාර රාගයේ ගාන සමය මධ්‍යම රාත්‍රීය වේ.
- ★ හීමපේලාසි රාගයේ මුඛ්‍යාංගය නි ස ම, මග, ප, මග මගරිස ලෙස යෙදෙන අතර, බහාර රාගයේ මුඛ්‍යාංගය මපගම, ධනිස් ලෙස යෙදේ.

(රාග නම් කිරීමට ලකුණු 01 ඩි.)

(සංසන්දනය කිරීමට ලකුණු 05 ඩි.)

((ii) කොටසට මුළු (ලකුණු 06 ඩි.)

(iii) රාගය මාල්කොන්ස් - මධ්‍යලය බනාල් ජරාසි

ම	ග	ස	ස	ස	ස	ස	ඩ	නි	ස	නා	ස	නී	ස	ම	ඩ	ග	මෙම
ප	ය	ස	ග	ල	ර	ප	ව		සා	ස	නී	ස	ස	ස	ස	ස	මෙම
ග	ගුම්	ග	ස	ග	ස	ඩ	නි	සා	ස	ම	-	-	-	ග	-	-	-
ප	යු	ස	ග	ල	ර	ප	ව	තා	ස	නී	ස	ස	ස	ස	ස	ස	-
-	ස්	-	ස්	ස්	-	නි	ඩ	ම	ඩ	නී	-	ඩ	නි	ඩ	ම	-	-
s	දේ	s	බො	ල්	s	සි	s	ම	d	නී	s	ල්	s	නි	මෙම	-	-
0				3			x			x			2				

තානාලංකාර

1.	0	3	x	2
	ම	ග	ස	ස
	ස	ස	ඩ	නි
	නිසි	ගුම්	වනි	ප්
2.	0	3	x	2
	ම	ග	ස	ස
	ස	ස	ඩ	නි
	ස්නි	ගුම්	වනි	ප්
	වනි	ස්නි	ගුම්	ගුස්

(ඡරාසි කොටස ප්‍රස්ථාරයට ලකුණු 04 ඩි.)

(තානාලංකාර 2 ප්‍රස්ථාරයට ලකුණු 02 ඩි.)

((iii) කොටසට මුළු ලකුණු 06 ඩි.)

02. (i) A - දේස්
 B - ස ග ම ඩ නි
 C - රිමප, නිධිප, පධිපම, ගරිගස
 D - බුන්දාමනී සාරාංශ
 E - සනි ප ම රි ස
 F - ස ම නි
 G - නි ස රි, ම රි, ප ම රි ස
 H - බිහාග්
 I - මාඩව, සම්පූර්ණ
 J - ස රි ම ප ඩ
 K - තිලක්කාමෝද්
 L - ස ග ම ඩ නි
 M - පනි ස රි ග ස, රි ප ම ග, ස නි
 N - ආසාවරී

((i) කොටසට ලකුණු $\frac{1}{2}$ බැඟින් 14) = (ලකුණු 07 දි.)

(ii) බුන්දාමනී සාරාංශ රාගය - මධ්‍යලය බජාල් - අන්තරා

ම	ප	නි	-	ස	-	ස	-	නි	ස	රි	ස	ස	ස	ස	නි	ප
කු	බ	ජා	s	නා	s	රි	s	අ	නි	ම	න	හා	s	රි	s	
<u>නි</u>	ප	රි	-	රි	-	ස	ස	<u>නිදි</u>	රිම	<u>පනි</u>	<u>නිප</u>	මප	රි	-	ස	
අ	බ	කෙ	s	සේ	s	න	ම	රේද	ස්ස	ස්ස	ස්ස	ස්ස	චා	o	ග	
0				3				x				2				

1.	0	මප	නිප්	රිම්	රිස්	3			x				2				
2.	0	මප	නිප්	රිම්	රිස්	3			x				2				
		පනි	ස්ස්	සනි	ප-	නිප	මප	රිම	ප-	පනි	ස්ස්	මප	රිම	රිස්	නිදි		

(අන්තරා කොටස ස්වර ප්‍රස්ථාරයට ලකුණු 04 දි.)

(කානාලංකාර ලිවිමට ලකුණු 02 දි.)

((iii) ට මුළු ලකුණු 06 දි.)

(iii) තිලවඩා හා ඒක්කාල්

((iii) ට ලකුණු 02 දි.)

(iv) තිලවඩා - ඒක්කාල් සමානතා

- ★ තාල දෙක ම විලමිල ලයෙන් වාදනය වේ.
- ★ තාල දෙක ම තබිලාවෙන් වාදනය කරයි.
- ★ උත්තර භාරතීය තාල පද්ධතියට අයන් තාල 2කි.
- ★ බජාල් හිත ගායනයේ දී හා වාදනයේ දී යොදාගත්.

තිලවඩා - ඒක්කාල් අසමානතා

- ★ තිලවඩා තාලයේ මාත්‍රා 16ක් ඇති අතර, ඒක්කාලයේ ඇති මාත්‍රා ගණන 12කි.

- ★ තිලවඩා තාලයේ විහාග 4ක් ඇති අතර, ඒක්කාලයේ විහාග 6ක් ඇත.

- ★ තිලවඩා තාලයේ තාල සංඛ්‍යා යොදන ආකාරය

$\times 203$ ලෙස වන අතර, ඒක්කාලයේ තාල සංඛ්‍යා $\times 2034$ ලෙස යොදයි.

- ★ තිලවඩා තාලයේ බලි ස්ථාන 1ක් ඇති අතර, ඒක්කාලයේ බලිස්ථාන 2ක් ඇත.

* තිලවඩා කාලය විලම්බ ලය හිත ගායනයේදී සහ වාදනයේදී යොදා ගන්නා අතර ඒක්තාල් විලම්බ ලය හිත සහ මධ්‍ය ලය හිතවලදීද යොදාගනී.

((iv)ට මුළු ලක්ෂණ 05 දි.)

03. (i) දිප්වන්දී කාලය සහ ධමාර් කාලය

((i)ට මුළු ලක්ෂණ 04 දි.)

(ii) දිප්වන්දී කාලය - සමගුණ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
දා	දී	-	දා	දා	දී	-	තා	තී	-	දා	දා	දී	-
x			2				0			3			

දිප්වන්දී කාලය - දෙගුණ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
දාදී	-දා	දාදී	-තා	තී-	දාදා	දී-	දාදී	-දා	දාදී	-තා	තී	දාදා	දී-
x			2				0			3			

ධමාර් කාලය - සමගුණ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ක	ධි	ව	ධි	ව	ධි	ව	තා	තී	ව	ති	ව	තා	ව
x			2				0			3			

ධමාර් කාලය - දෙගුණ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
තිධි	වධි	වධා	-ගැ	තිවා	තිව	තිවා	තිධි	වධි	වධා	-ගැ	තිවා	තිව	තාව
x			2				0			3			

(කාලය සමගුණ ප්‍රස්ථාරයට ලක්ෂණ 01 දි.)

(තාල සංයු ලක්ෂණ 01 දි.)

(දෙගුණ ප්‍රස්ථාරයට ලක්ෂණ 01 දි.)

(තාල සංයු ලක්ෂණ 01 දි.)

((ii)ට මුළු ලක්ෂණ 05 දි.)

(iii) දිප්වන්දී කාලයට අනුව

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ස	ඛ	ස	ග	ම	ඛ	ස	ග	ම	ධ	ති	ධ	ස	ස
ස්	නි	ධ	ම'	ප	ධ	ප	ග	ම	ධ	ස	ර	ස	ස

ධමාර් කාලයට අනුව

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ස්	නි	ධ	ප	ම'	ප	ධ	ග	ම	ඛ	ස	ර	ස	ස
ග	ම	ධ	නි	ධ	ස	ස්	ග	ම	ඛ	ස්	ර	ස	-

(iv) දිප්වත්දී කාලය - බෝල්, තුම්රි, හජන්, ගසල්

ධමාර් කාලය - දමාර් ගායන ගෙලිය

බෝල් ගායන ගෙලිය

- ★ උත්තර හාරතීය ගාස්ත්‍රීය ගායන ගෙලියකි.
- ★ මෙම ගිත ගෙලිය තුළින් අර්ථය, හාටය, රාගය යන කරුණු 3 ම මැනවින් ප්‍රකාශ වේ.
- ★ මෙම ගායනා ගෙලිය තුළ සුවිශේෂ ආලාප, කානාලංකාර ගායනය සිදු කරයි.
- ★ ස්ථායි, අන්තරා ආකෘතිය මත ගායනය කළයුතු ය.
- ★ බෝල් ගායන ගෙලියේ කොටස් 2කි. එනම් බ්‍රිතාන් සහ චොටා බෝල් වේ.
- ★ ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය තබාලාව වන අතර ත්‍රිතාල්, දිප්වත්දී, ඒක්තාල්, තිලවඩා වැනි තාල ඇපුරින් ගායනය ඉදිරිපත් කරයි.

ගසල් ගායන ගෙලිය

- ★ ගසල් ගායනා ග්‍රෑනාරයෙන් පිරි කෙටි ගිත විශේෂයකි.
- ★ මෙම ගිත රචනා තුළ ප්‍රීතිය, ප්‍රමෝදය ඇති කරයි.
- ★ මේ සඳහා බොහෝ විට ආදරය, ප්‍රේමය වස්තූ බීජ කොටගෙන ඇත.
- ★ මෙම ගිත සරල තාල මත ගායනය කරයි.
- ★ මෙම ගිත සඳහා මුලික කර ගන්නා රාගයෙහි ප්‍රවිත්තාවය යෙිම කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකර අලංකාරාත්මක නිර්මාණ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ගායන විශේෂයකි.

ධමාර් ගායන ගෙලිය

- ★ හින්දුස්ථානි සංඝිත පද්ධතියේ එන ගාස්ත්‍රීය වූත්, තුමානුකුල වූත් ගායන ගෙලියකි.
- ★ මෙම ගිත 'හෝර් දමාර්' යනුවෙන් ද හඳුන්වනු ලබයි.
- ★ හාරතයේ වර්ෂයක් පාසා පැවැත්වෙන 'හෝල්' උත්සවය මුල් කරගෙන මෙම ගිත ගායනය කරයි.
- ★ දමාර් ගිතවලට පාදක වී ඇත්තේ හිජ්‍යා දෙවිදුන්ගේ ප්‍රමා කාලයේ ඔහු කළ හිජ්‍යා වර්ණනා කරමින් ගිත නිර්මාණය වීමයි.
- ★ මෙම ගායනයේදී තාල වාද්‍ය සඳහා 'පබිවාර්ය' යොදාගතී.
- ★ ගිත ගුණ කරමින් එනම් සමගුණයට තාලය වාද්‍ය වීමේ දී දෙගුණ, තුන්ගුණ, වතුරුගුණ ආදි වශයෙන් ගුණ කරමින් ගිතය ගායනා කරයි.
- ★ ගිත ආකෘතිය ලෙස මුල් කාලයේ ස්ථායි, අන්තරා, සංවාර්, අහෝග ලෙස අංග සතර ම හාටිත වූව ද වර්තමානයේ හාටිත වන්නේ ස්ථායි, අන්තරා පමණි.

((iv) ට මුළු ලකුණු 05 පි.)

II කොටස

04. A. ශ්‍රී ලාංකේය සංගිත ගමන් මගෙහි මනස්කාන්ත පුගය

ශ්‍රී.ව. 1692 දී දොන් පුවන් කොනානජපු බණ්ඩාර 1 වන විමලධර්මසුරිය තමින් සෞකඩිගල දී අහිජේක ලැබේමෙන් පසු මහනුවර රාජ සමය ආරම්භ වේ. එතුන් සිට වර්ෂ 46ක් පැවති සිංහල රාජාවලිය ශ්‍රී.ව. 1705 දී රජ පැමිණෙන ශ්‍රී විර පරාකුම නැරේන්දුසිංහ රජතුමාගෙන් පසු ව 1738 දී නිමවන්නේ ය. පියාගේ ඇවැමෙන් රජ වීමට පුත් කුමරෙකු නොසිටීම හේතුවෙන් සිංහල රාජායේ අගමෙහෙසියගේ සොහොයුරුන්ට හෙවත් නායක්කාර වංශිකයන් අතට පත්වන්නේ ය. ශ්‍රී විර පරාකුම නැරේන්දුසිංහ රජතුමා අවස්ථා තුනක දී ම දකුණු ඉන්දිය නායක්කර වංශික කුමාරිකාවන් තිදෙනෙක් ම විවාහ කර ගැනීමෙන්ද ද, අවසානයේ රාජාත්වය පවා හාර්ධීමට සිදුවීමෙන්ද ශ්‍රී ලාංකිය ජන සමාජයට දකුණු ඉන්දියානු බලපෑම නොමද ව ලැබෙන්නට විය. ඒ අතර නිසි පූජේපහාර ලබමින් පෝෂණය වීම ද සැලකිය යුතු කරුණකි.

රාජ සහාව හා සම්බන්ධ සංගිත හා නැවුම් ආයතන මේ නිසා.ම මහනුවර යුගයේ දක්නට ලැබේ. එම ආයතන ලෙස කවිකාර මඩුව, නැවුම් ඉලංගම, වාහල ඉලංගම, පුරම්පෙටවුකාර අංශය, සිංගාරක්කාර අංශය සඳහන් කළ හැක. මෙම කවිකාර මඩුව තුළ නායක්කර බිසේවරුන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් මත කැඳවා ගනු ලැබූ ගණිතාලංකාර, නාරසිංහ, අලයනායිදු වැනි කර්ණාවක සංගිතයැයන් පවා සේවය කර ඇති බව කිව හැක.

කෙසේ වෙතන් ප්‍රශ්නයි, හටන් ගී, විරහ ගී, වන්නම්, සවිදම්, සින්දු ආදි ගායනා රෙසක්ද අංග වලනයන් සහිත ව කවිකාර මඩුවේ දී රුෂු සඳහා ඉදිරිපත්කාට ඇති බව ද මෙම යුගයේ සුවිශේෂ අවස්ථා ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. මේ සඳහා වෙන ම ම නිත්‍ය සේවක මණ්ඩලයක්ද පත්කාට ඇත්තේ එම අවස්ථා නියමාකාරයෙන් ඉටු කිරීම සඳහා ය.

මෙම පුගයේ තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේ විවිධ සංස්කෘතික උත්සව රෝගක් පැවැත්වීමයි. එම උත්සව අතර අවුරුදු මෘගලාය, ඇසල පෙරහැර සහ අලුත් සහල් මෘගලාය වැනි සංස්කෘතික උත්සව සඳහන් කළ හැක. මෙම සැම සමාජ උත්සවයක් තුළින් ම සංගිතයේ පුගතියට තුළියුත් සාධක රෝගක් දැකිය හැක.

මෙම සැම ගායනා සහ සංස්කෘතික උත්සව අවස්ථාවන්හි දී යොදාගත් සංගිත හාණ්ඩ අතර දේශීය අවනද්ධ හාණ්ඩ පුවිණෝම් තැනක් ගනු ලැබේය. එම හාණ්ඩ නම් දුව්ල්, තම්ලැට්ටම්, ගැටබෙර, උඩික්කි, රබන් ආදියයි. ස්වර වාද්‍ය හාණ්ඩ ලෙස හක්ගෙයිය, හොරණුව හාවිත කරගත් අතර, එට අමතර ව තොම්බෝන්, ව්‍යුම්පට් වැනි විදේශීය තුරුය හාණ්ඩ ද රාජකීය අවශ්‍යතාවයන් මත යොදා ගන්නා ලදී.

මෙම අනුව බලන විට ශ්‍රී ලංකා සංගිතමය ගමන් මගේ මනස්කාන්ත ම පුගය ලෙස මහනුවර පුගය සැලකිය හැකි බව ඉඳුරා ම කිව හැක.

(A කොටසට ලකුණු $02 \times 05 =$ ලකුණු 10 දි.)

- B. (i) (a) නාවිගම
 (b) කේලම
 (c) නවනාට්‍ය

((i) ලකුණු 03 දි.)

- (ii) ★ කේලම් නාට්‍යයේ පුධාන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩය ලෙස යක් බෙරය යොදා ගැනීම.
 ★ පහතරට ගාන්තිකර්ම තනු රටා අනුසාරයෙන් කේලම් ගී තනු නිරමාණය වී තිබේ.
 ★ සරල ස්වර සේෂ්‍යායක් මත නාද රටා නිරමාණය
 ★ ඒකීය නැතහෙත් ඒකාකාරී නාද මාලාවලින් යුත්ත වීම.
 ★ බෙරතාලවලට අනුගත වන ලෙස ගමන් තාල යොදා ගැනීම.
 ★ දෙබස ගිතවත් ව ඉදිරිපත් කිරීම.

((ii) ලකුණු 05 දි.)

- (iii) මනමේ නාට්‍යයේ ගිතයක්

ස	-	ඩ්	ස	ස	රි	ග	ගු	ග	ග	ගු	ග
පේ	s	ම	යෙන්	ම	න	රූ	ඒන්	වේ	නන්	ශින්	වේ
රි	-	රි	ග	හඩ	ධ	ප	පු	ප	ග	රිසු	ස
පු	ඡ	ප	යෙන්	ව	න	සුන්	දු	වේ	ලු	කුනා	වේ
ධ	-	ස්	ස්	ස්	නි	ඩනි	ස්ට්	ස්නි	ධ	ප	-
ආ	s	ල	යෙන්	වෙ	ලි	සැය	දිය	මේ	ල	තා	s
හම	පහ	පම	රිගු	මප	මහ	රිගු	මග	රිසු	පරි	ගග	ගග
මණ්	බප	යෙන්	වණ්	බිය	තපු	බණ්	චින්	වේ	හිරු	රුන්	දුගේ

((ii) ලකුණු 02 දි.)

05. (i) සබරගමු වන්නම්

- ★ සබරගමු වන්නම් නිරමාණය කළවානේ ධර්මාලංකාර අතපත්තු මුදලි විසින් සිදු වූවා යැයි සැලකේ.
- ★ සබරගමු වන්නම් නර්තනයේ දී යොදා ගන්නා පුධාන අවනද්ධ හාණ්ඩය වන්නේ 'විතතාතත' ගණයට අයත් දුවිලයි.
- ★ සබරගමු වන්නම් මුදලින් ම හාවිත කර ඇත්තේ දේවාල, පන්සල් වැනි ස්ථාන මැති ඇමතිවරුන් ආදි ප්‍රභූවරුන් ඉදිරියේ දක්වන ලද ගායන සහ නර්තන අංගයන් වූගයෙනි.
- ★ සබරගමු වන්නම් නාමික ව 24ක් වන අතර, දුනට හාවිතයේ 18ක් පමණක් පැවතෙන්. එම වන්නම් 18 නාමික ව පහත දක්වේ.

1. ගාහක වන්නම	6. මපුරා වන්නම	11. සැලුලා වන්නම	16. දෙමළ වරාඩි වන්නම
2. ගජගා වන්නම	7. උකුසා වන්නම	12. විරාඩි වන්නම	17. කිදුරා වන්නම
3. අතිලා වන්නම	8. තිසරා වන්නම	13. කොටුලා වන්නම	18. උදාර වන්නම
4. තුරගා වන්නම	9. මුසලඩි වන්නම	14. සිංහනාඩි වන්නම	
5. කිරලා වන්නම	10. කුදිරඩි වන්නම	15. හනුමා වන්නම	

- ★ ඒවා අමතර ව තවත් වන්නම් කිහිපයක් ඇත. එනම්,
- * කදම්හ පක්ෂ වන්නම
- * කෝකිල වන්නම
- * මණ්ඩුක වන්නම
- * ආනන්ද වන්නම
- * අටකුරු ගාහක වන්නම
- ★ සබරගමු වන්නම් නරතනයේ ආකෘතිය වන්නේ දුව්ල් පදය, තානම, කවිය, කලාසම, අඩවිය යන අංග රසී.
- ★ මෙම වන්නම් නරතනයේ පරමාර්ථය ලෙස දැක්වෙන්නේ විනෝදාස්වාදයයි.

(ලකුණු 06 දි.)

(ii) පහතරට සින්දු වන්නම්

- ★ පහතරට වන්නම් ගණනින් 32කි. මෙම වන්නම් පොදුවේ සින්දු වන්නම් ලෙස හඳුන්වයි.
- ★ මෙම වන්නම්වල විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ එක් එක් වන්නම සඳහා වෘත්තයක් සහ තාලයක් තිබූ මයි.

එනම්,

තාලය	වෘත්තය
1. ගුද්ධ තාලේ	- ගංගා වෘත්තය
2. කොංඩ්බනාවිලී තාලේ	- ගහකාර වෘත්තය
3. විෂේෂ තාලේ	- තාග වෘත්තය
4. නළ ගිතිකා තාලේ	- තාල වෘත්තය

ආදි වශයෙන් වන්නම් 32 සඳහා ම ඉහත ආකාරයට තාලයක් හා වෘත්තයක් මත නම් කරයි.

- ★ සින්දු වන්නම් කොටස් 4ක් ලෙසින් නරතනයේ යෙදේ. එනම් බෙරපදය, තානම, කවිය, ඉරටිරිය ලෙසයි.
- ★ සින්දු වන්නම්වල ප්‍රහවය ගැන සැලකීමේ දී එහි ආරම්භය දෙවන්දර විෂේෂ දේවාලයේ උපුල්වන් දෙවියන් වෙනුවෙන් ප්‍රබන්ධකාට ඇති බව කිව හැක. 'බරණ ගණිතය' නමින් හඳුන්වනු ලැබූ අයෙකු විසින් සින්දු වන්නම් ප්‍රබන්ධ කර ඇති බව පිළිගැනී. හෙතෙම ඔහුට වැළඳුන රෝගාබාධ තත්ත්වයක් හේතුකොට ගෙන එයින් අන්මිදීම සඳහා දෙවියන් උදෙසා මෙම කිව ප්‍රබන්ධ කර ගායනා කිරීමෙන් පසු, ඔහු එම රෝගාබාධවලින් සුවපත් වූ බව අනිත ප්‍රබන්ධවලින් ගෙන හැර දක්වයි.

(iii) ට ලකුණු 06 දි.)

- (iii) සි පද යනු පද 4කින් සමන්විත වූ පැදියකි. මෙම සි පද අතරට යම්කිසි ගද්‍යමය පායියක් එකතු කිරීමෙන් රිකා සිවිපද යන්න නිරමාණය විය. මෙය දෙදෙනෙක් අතර වන සංවාදාත්මක ගිත ගෙලියක් වූ අතර, බොහෝ විට විනෝදාත්මක ව සතුටින් කාලය ගත කරන අවස්ථාවන්හි දී ගායනා කළ බව කියැවේ. සාමාන්‍යයන් රිකාව වේගවත් ව ද කවිය සාමාන්‍ය වේගයනුත් ගායනාය මෙම ගිත ගෙලියේ විශේෂත්වයයි.

උදාහරණ රිකාව - බැද්දේ ගියා වැළක් සොයා ගන්නට කියා
ඉදිද වැළ් තිබෙන්නා, පෝට වැළ් තිබෙන්නේ,
නොයෙක් වැළ් තිබෙන්නා...
එයින් එකක් ගෙන වෙළුවා දෙම...

පද්‍ය කොටස - වෙළි වෙළි වෙළි සිස සිට දෙපතුලට වෙළි

මෙ අයුරින් පාද 4ට රිකාවක් සහ පද්‍යමය කොටසක් ඇතුළත් වේ.

(iii) හැදින්වීමට - ලකුණු 03 දි.)

(උදාහරණයට - ලකුණු 01 දි.)

(මුළ ලකුණු 04 දි.)

(iv) සංඛ්‍යා වන්නම - විරාධී වන්නම - මහ තති කිත

තානම

/	/	/	/
+ හු- ර ර	ර ර ග ර	ස ස ර ස	ස ර ස නි
+ තු- නා ස	ත නෙ න ත්	ත න ත න	ත ම ද ස
+ + නී ස	ර ම ග ර	ස ස ර ස	ස - - -
+ + ත න තා ස	ස ස ස	ස ස ස	තා ස ස ස

කවිය

/	/	/	/
+ පා නා ස	ය ස ස න්	ස ර ප ර	තු එ නෙ න්
+ + හි ද	වා ස රා ස	ඩී ස ස ස	ස ස ස ස
+ මු- නා ස	ර ර ස න්	එ ක ලෙ ස	නි ර තු රු
+ + එ ස	වා ස ස ස	ඩී ස ස ස	ස ස ස ස

පහතරට සින්දු වන්නම ගහකාරක විෂයෙක කෝණේ නාවිචි කාලය

තානම

/	/	/	/
තෙ ස නී ස	න ස තෙ ස	නී ස න ස	ස ස ස ස
තෙ ස න ස	තෙ ස ම ස	තෙ ස න ස	ස ස ස ස

කවිය

/	/	/	/
පෙ ස ම ස	න ස ම ස	තු ස රු ස	ස ස ස ස
තු ස ම ස	ඡූ ස ග ස	තෙ ස ස ස	න ස ස ස

((iv) තානම ප්‍රස්ථාරයට - ලකුණු 02 යි.)

(ගිත පාදය ප්‍රස්ථාරයට - ලකුණු 02 යි.)

III කොටස

06. (i) වර්ණම්

- ★ දකුණු ඉන්දීය ගායනා ගෙලියකි. මෙම ගායනා ගෙලියෙන් ස්වර ඇළානය වර්ධනය කරගත හැකි අතර, ස්වර භාණ්ඩයක නාම් භස්ත සාධනය ලැබේමට කරනු ලබන අභ්‍යාස ක්‍රමයක් වේ.
- ★ වර්ණම් කොටස් 2කින් යුත්ත ය. එනම් පද වර්ණම් සහ තාන වර්ණම් ලෙස වේ.
- ★ මෙම ගායන ගෙලියේ ආකෘතිය වන්නේ පල්ලවී, අනුපල්ලවී, මුක්තායි ස්වරම් සහ වර්ණම් වේ.
- ★ ප්‍රාසාංගික ව ඉදිරිපත් කිරීමේ ද වයලිනය, මධ්‍යමය ප්‍රධානකොට වෙනත් සංගීත භාණ්ඩ ද යොදා ගනී.
- ★ ශිල්පියාගේ ගායන කුසලතා පෙන්වීමට මෙම වර්ණ ගායනය සිදු කරයි. බැති ලයෙන් ගායනය සිදු වේ.
- ★ දකුණු ඉන්දීය රාග වන මෙහෙනම්, ගෘත්‍යාලනම් වැනි රාග ඇසුරින් වර්ණම් නිර්මාණය වී ඇත.

ස - - -	නී ස ස ද නි	ප - ම ප	ග - ම -	ප - ධ නි	ප - ධ නි	ස රි ස ස නි	ධ ප ධ ද නි
ස - ස ස ද	ප ම ප -	ප ම ග රි	ස රි ග ස	නී ප එ ති	ස - ප ම	ග රි ග ම	ප - ධ නි
ස - ධ ධ ද	ප ම ධ ප -	ම ග ප	ග - ම රි	ග ම ප ධ	ඩ ප ම ප	ඩ නි ස ස නි	ස - රි ග
ම ග රි ස	ස රි ස ස නි	ඩ ප ධ නි	ස රි ස -	ස ධ ප ප	- ම ග රි	ස ම ග ම	ප - ධ නි

(i) කිල්ලානා

- ★ මැත්ත පුරායේ දකුණු ඉන්දියාවේ නිරමාණය වූ ගායන ගෙලියකි.
- ★ හින්දුස්ථානි සංගීතයේ එන තරානා ගායනා ගෙලියට සමාන ය. එනම් නා, දිරි, දීම්, තෝම්, දීමිතන ආදී සාහිත්‍ය ප්‍රබන්ධයෙන් තොර වවන සමුහයක් ඇසුරින් නිරමාණය වූ ශිත ගෙලියකි.
- ★ තාලය සහ ලය ප්‍රධාන කොට ගායනය කරයි.
- ★ ගායනය අතරමැද මධ්‍යාංග පද කොටස් සහිත ව ගායනය කරයි.
- ★ භරත තැඹුම් ප්‍රසංගයක් අවසානයේ කිල්ලානා ගායනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කරයි.
- ★ ගායනයට වඩා තර්තනයේ දී ලය වැඩිකර ගයයි.

ලදාහරණ : රාගය කේදාර ගොලෙල

ර ම රි	ම -	ප ප	ම -	නි -	ස -
ත තො ත	ති ම	ත න	දි ම ත	දි රි	තො ම
නී ස රි ස නි	ද ප	ම ග රි	ග රි	නී ස	
ත දි රි	ත න	තො ම	ධිමි කිව තතු	ධ තොමු	ධිමි තොමු

(ii) රාගාක්ෂිත සරල ශි

රාගාක්ෂිත සරල ශි යනු හින්දුස්ථානි සංගීතයේ එන රාග ඇසුරින් නිරමාණය වූ සරල ශිතයි. මෙම ශිතවල රාගයට අදාළ සුවිශේෂ ශිල්ප කුම එනම් ගමක්, මීන්ඩි ලක්ෂණ, ආලාප, තානාලංකාර, තිහායි කොටස් ආදී ශිල්පාංග සැපුව ම ඇතුළත් ව නිරමාණය වී ඇත. ලදාහරණ ලෙස ශිත කිහිපයක් ගෙන විමසා බලමු. පහත සඳහන් ශිත සියල්ල ම හින්දුස්ථානි රාග ඇසුරින් නිරමාණය වී ඇත.

★ හංසරාජීනි	- මාලකොන්ස් රාගය
★ මුව මුක්තාලතා	- පීඩ් රාගය
★ හෝපු වනපෙන	- භාගේශ්‍රී රාගය
★ මම දෙවිදුනි දෙවොලට ආවේ	- දුර්බලරිකානඩා රාගය
★ වස්දඩු රාවේ	- සිවරජනී රාගය

ඉහත සඳහන් රාගාක්ෂිත ශි අතරින් හංස රාජීනි සේ... යන සරල ශිතය තුළ මාලකොන්ස් රාගයට අදාළ අංග ලෙස ආලාප කොටස්, තානාලංකාර, තබාලා පද ආදී කොටස් ඉතාමත් අලංකාර ලෙස රාගයට අනුකූලව ම යොදා ගෙන ඇති ආකාරය අපුරුව ය.

Intro :

|ස - ස - | ස - ස - | ම - ම - | ම - ම - | + ග ස නි ද ම ග |

|ස + ම + ම + | ම + ම + නි | ම + ම + නි ස + නි ද ම + |

|ස + ම + ම + ස + | නි ස + ග + ස නි + | ද නි - ස - නි ද + | ම + ම - නි + ද ම + |

ලෙසින් පෙර වාදන කොටස් තුළ මාලකොන්ස් රාගයට අදාළ තානාලංකාර කොටස් යෙදී ඇති ආකාරය ඉහත ලදාහරණ කොටසින් පැහැදිලි වේ.

මෙම අයුරින් මූල් හිතය පුරා ම එම අංග විවිධාකාර ලෙස යොදා ගෙන ඇත.

මෙම හිතය කුළ මෙන් ම ඉහත සඳහන් අනෙකුත් හිත කුළ ද එක් එක් රාගයට අදාළ රාගාංග යොදා ගෙන රාගාශීත ව සරල හි නිරමාණය වී ඇත.

(iii) සමප්‍රකාශනී රාග

සමප්‍රකාශනී රාග යනු එක ම මෙලයකින් උපන් රාග කුළ ඇති සමාන ස්වර සංගතින් යෙදී ඇති ආකාරය සමාන වීමයි. එවැනි සමප්‍රකාශනී රාග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. හෙහරව - කාලිංගඩා
2. ආයාවරී - ජේජනපුරී
3. දේස් - තිලක්කාමෝද්

මෙම රාගවල ස්වර සංගතින් යෙදෙන ආකාරය බොහෝ දුරට එක සමාන ය.

ආයාවරී - ජේජනපුරී යන රාග දෙකේ සමප්‍රකාශනී අංග ලෙස සරිමප, මපයි, මපග - - රිස - - රි ම ප, ප - - ග්‍රීස - - යන එක ම අංග යෙදෙන ආකාරය විමසා බැලිය හැක.

(iv) ගම්බැන් සංගිතය (ගැම්බැන් සංගිතය)

- ★ ජාවා, සුමානා යන දුපත්වල ප්‍රහවය ලබා දානට ඉන්දුනීසියාවේ පවතින ශිල්පීය සංගිතය ගම්බැන් සංගිතය වශයෙන් හඳුන්වයි.
- ★ ඕලන්දයේ ජාප් කුන්ස්ට්වන්, අමෙරිකාවේ මැන්ටල් ඩුඩ් සහ ජේස් මැසිඩා වැනි සංගිත විද්‍යායැයින්ගේ පර්යේෂණ බටහිර රටවලට ප්‍රවලිත විමෙන් මෙම සංගිතය ලෝක සංගිතය කුළ අවධානයට ලක්විය.
- ★ මෙම සංගිතය වෙනස් කළ නොහැකි ස්වර සාධන දෙකකට එනම් ස්ලෙන්ඩ් සහ පෙලොග් ලෙසට සීමා වී ඇත්තේ එක් එක් ස්වරයක් සඳහා ලෝහ තහවුවක් හෝ ලෝහ කෝර්පයක් බැහින් යොදා ගන්නා නිසා විශාල ස්වර සංඛ්‍යාවක් නිපදවා ගැනීමට ඇති අපහසුව නිසා ය.
- ★ මෙම සංගිතය වාද්‍ය සංගිතය මූල්‍කොට ගත් සංගිත ගෙලියක් විය.
- ★ 80%ක් පමණ ම ඇත්තේ තාච්‍ය වාදන භාණ්ඩයෝ ය.
- ★ ගායනය භාවිත වන්නේ වාද්‍ය සංගිතයේ සංවාදන සඳහා යෙදෙන සංගිත බණ්ඩ ලෙසිනි.

(v) සංගිතයේ අමීර කුණ්රු

- ★ මෙතුමා මුස්ලිම් ජාතිකයෙකි.
- ★ ලුමාවියේ දී ම උරුදු බසින් පදන ප්‍රබන්ධකරණයට තැකිරු වී ඇත.
- ★ පදන කෘතීන් අනුත්වයක් එලිදුක් වූ මහා කවියෙක් විය.
- ★ මෙතුමා රවනා කරන ලද රාග අතර යමන්, සර්පරදා, රාතකී පුරියා, තෝඩ්, පිළු, පුර්වී, බහාර වැනි රාග හැදින්විය හැක.
- ★ එට අමතර ව විවිතවක් වූ විවිධ ගායනා ගෙලින් ද නිරමාණය කළේ ය. ඒ අතර කවිවාලි, ගසල්, බඩාල්, තරානා වැනි ගායනා ගෙලින් විය.
- ★ මෙලෙස ගායනා අංශයට මහත් වූ මෙහෙයක් සිදු කළ මෙතුමා වාද්‍ය අංශයට ද මහත් සේවයක් කළේ ය. ඒ අනුව සිතාරය, තබ්ලාව වැනි සංගිත භාණ්ඩ මෙතුමා අතින් නිරමාණය විය.
- ★ විවිධ කාල නිරමාණය කිරීම ද මෙතුමා අතින් සිදු විය. එම කාල අතර වොතාල්_අඩා වොතාල්, පරෝදස්ත, පිස්තෝ, සවාරි, කුමුමරා, ක්‍රිතාල් වැනි තාල තම කළ හැක.
- ★ මෙම අයුරින් බලන කළ අමීර කුණ්රු පධිකුමා සංගිතයේ උන්නතියට මෙවැනි විවිධ නිරමාණ රුසක් බිජිකළ පුවිශේෂී සංගිතයේයක් ලෙස හැදින්විය හැක.

(vi) බඩාල ගායනා ගෙලිය

- ★ බඩාල් ගායනා ගෙලිය උන්තර හාර්තීය ගායනා ගෙලියකි. අමීර කුණ්රු සංගිතයේ විසින් හඳුන්වා දුන් ගායනා ගෙලියකි.
- ★ බඩාල් යන්නෙහි අදහස පරික්ල්පනය යන්නයි.

- ★ බ්‍යාල් ගිත තුළින් අර්ථ, හාට, රාග යන තෙගුණයම ප්‍රකාශ වේ.
- ★ බ්‍යාල් කොටස් 2ක්. එනම් බ්‍යාල් සහ වෝට් බ්‍යාල් වේ.
- ★ බ්‍යාල් ගායනයේදී ආලාප, තානාලංකාර ගැයීම සිදු කරයි.
- ★ ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය හාණ්ඩිය තබුලාවයි. ත්‍රිතාල්, ඒක්තාල්, තිලවඩා, දිප්වන්දී, ජප්තාල් ආදී තාල මත ගැයේ.
- ★ මෙහි ගිත ආකෘතිය ස්ථාපි සහ අන්තරා වේ.
- ★ මින්ඩ්, ගමක්, බන්, මුරකි, තිහායි වැනි ශිල්පාංග යොදා ගනී.
- ★ සඳාරාග සහ අදාරාග සොහොයුරන් විසින් ප්‍රවලිත කළ ගායන ගෙලුයකි.

(ලකුණු 05 × 04 = ලකුණු 20 දි.)

07. (i) ප - ගප | ස - ඩම | ප පනි රි - | ග - ස - | ම මධ ස ධ | රි - නිප | ස - - - | - - - - | (i) ට ලකුණු 04 දි.)

(ii) $\overset{C}{\text{ප}} - \overset{F}{\text{ගප}} | \overset{F}{\text{ස}} - \overset{G^m}{\text{ඩම}} | \overset{G^m}{\text{ප}} \overset{\text{පනි}}{\text{රි}} - | \overset{C}{\text{ග}} - \overset{F}{\text{ස}} - | \overset{F}{\text{ම}} \overset{\text{මධ}}{\text{ස}} \overset{\text{ධ}}{\text{ඇ}} | \overset{G}{\text{රි}} - \overset{C}{\text{නිප}} | \overset{C}{\text{ස}} - - - | \overset{C}{\text{- - -}}$

((ii) කෝඩිස් ලිවීමට - ලකුණු 02 දි.)

(iii) ස - ඩස් | ම - රිනි | ස සහුප - | ඩ - ම - |

((iii) ලකුණු 04 දි.)

(iv) සංධිවතිය යනු,

- ★ වාදක මණ්ඩලයක් සඳහා ලියන ලද සංගිත සංරචනය සංධිවතියයි. (Music Written for the Ochestra)
- ★ කිසියම් තේමාවක් මත හැඟීම් ප්‍රකාශයක් ඇතිවන පරිදි වාදක මණ්ඩලයක් මගින් ඉදිරිපත් කරන සාමූහික තාද සංකලනයක් ලෙස ද හැඳින්විය හැක.

සංධිවතිය ලක්ෂණ

- ★ මෙහෙයුවන්නෙක් සිටීම. (Conductor)
- ★ තේමාවක් මත පදනම් වී තිබීම.
- ★ සංගිත හාණ්ඩ රාඛියක් යොදා ගැනීම.
- ★ String, Wind, Percussion යන බටහිර වාද්‍ය හාණ්ඩ යොදා ගැනීම.
- ★ විවිධ හඳුනු හාවිතය (Soprano, Tenor, Alto, Bass වැනි)
- ★ කොටස් 4කින් හෝ 5කින් යුතු වීම.
- ★ ස්වර සංවාද (Harmony), Counter Point වැනි බටහිර සංගිත ශිල්ප ක්‍රම යොදා ගැනීම.
- ★ වාදන ඉරියවි හා ස්ථානගත කිරීම් ඉතාමත් ක්‍රමවත් වීම.
- ★ සියලු වාදකයින් ලිඛිත ස්වර ප්‍රස්තාරවලට අනුගත ව වාදන ශිල්ප ක්‍රම අනුගමනය කරමින් වාදනය
- ★ විදුත් සංගිත හාණ්ඩ, Key Board, Guitar හාවිත නොකිරීම.
- ★ නිශ්චිත ලද මානයක් පවත්වාගෙන යාම.

(සංධිවතිය හැඳින්වීමට - ලකුණු 01 දි.)

(ලක්ෂණ 04ට - ලකුණු 04 දි.)

(මුළු ලකුණු 05 දි.)

(v) සංගීතය මෝසාරට

- ★ මෙතුමාගේ උපත ස්ව. 1756 ජනවාරි 27 දින අවුස්ත්‍රියාවේ සැල්ස්බර්ග් හි දී සිදුවිය.
- ★ මෙතුමාගේ සම්පූර්ණ නම WOLFGANG AMADEUS MOZART ය.
- ★ මොසු ලදරු වියේ සිට ම සංගිතකරණයේ යෙදී ඇත.

- ★ සොනාටා, සිමිනි ගෙලිය මැත්ත්වීන් ප්‍රගුණ කර ඇත.
- ★ පියානෝ වාදනයේ අති දක්ෂයෙකි.
- ★ මොහු විසින් නිරමාණය කරන ලද ඔපෙරා නිරමාණ අතර The Marriage of Figaro, The Magic Flute, Don Giovani හැඳින්විය හැක.
- ★ මොහු විසින් නිරමාණය කරන ලද සම්හුවා සිමිනි අතරින් ප්‍රාග් සිමිනිය, ජ්‍යුට්‍ර සිමිනිය, ලින්ටස් සිමිනිය පුවියෙශ්‍යී නිරමාණ ලෙස හැඳින්විය හැක.
- ★ ත්‍රි. ව. 1756 දී උපත ලබා ත්‍රි. ව. 1791 තෙක් ජ්‍යුට්‍ර ව පුවිසල් නිරමාණ රෝක් ලේකයාට දායාද කර දී වයස අමුරුදු 35 දී අකාලයේ මිය ගියේ ය.

((v) ලකුණු 05 ඩ.)

08. (i) A - හමක් සහිත ය.
 B - පරදා තැන.
 C - තබාලාව
 D - ගත් වාදන
 E - පරදා තැන.
 F - අල් අක්බාර් බාන් / අම්ජාඩ් අල් බාන්
 G - ගත් වාදන
 H - මිස්රාඩ්

I	- සිතාර්
J	- ගත් වාදන
K	- ක්වාලම්
L	- පණ්ඩින් ශිවකුමාර් ගරමා
M	- හමක් සහිත ය.
N	- අලුවෙනි. / Bow එකෙනි.
O	- අසිස් වන්ද බැනරේ / රණධීර රෝයි
P	- එස්රාජ් / දිල්රුබා

((i) ලකුණු 08 ඩ.)

(ii) සමානතා - (සිතාර - එස්රාජ් හා ජ්‍යුට්‍රවලට)

- ★ උතුරු ඉන්දිය හින්දුස්ථානි සංගිත පද්ධතියට අයත් හාණ්ඩි යුගලයෙකි.
- ★ හාණ්ඩි දෙක් ම ප්‍රධාන තන මන්ද ම ස්වරයට පූසර කරයි.
- ★ හාණ්ඩි දෙක් ම දාන්ඩි දුවයෙන් නිමවා ඇත.
- ★ හාණ්ඩි දෙක් ම අනුනාද තත් ඇති නිසා හැඳි මිහිර බව වැඩි වේ.

අසමානතා

- ★ සිතාරයේ ප්‍රධාන තත 'නායකිතාර' ලෙස හඳුන්වන අතර, එස්රාජයේ ප්‍රධාන තත බාජ්කාතාර් ලෙස හඳුන්වයි.
- ★ සිතාරයේ තත් 7ක් ඇති අතර, එස්රාජයේ තත් 4ක් ඇත.
- ★ සිතාරයේ තුම්බාව වට්ටක්කා විශේෂයකින් නිමවා ඇති අතර, එස්රාජයේ තුම්බාව දුවයෙන් නිමවා ඇත.
- ★ සිතාරයේ ජලා වාදනය සඳහා 'විකාර තත්' ලෙස පුවියෙශ්‍යී තතක් ඇති අතර, එස්රාජයට විශේෂ තතක් නොමැත.

((ii) සමාන අසමානතා ලිපිමට - ලකුණු 06 ඩ.)

(iii) නාදයේ ක්‍රිවිධ ගුණ

නාදය නිකුත් වන ආකාරය අනුව කොටස් 3කට අනුව වර්ග කරනු ලබයි. එනම්,

1. රුප හේද	- විපුලතාවය	2. ජාති හේද	- දිවනි ගුණය
3. උච්චනීව හේද	- තාරතාවය		

රුප හේද

යමිකිසි නාදයක් අඩු හඩින් සහ වැඩි හඩින් නිපදවිය හැක. එය සිදුවන්නේ නාද උත්පාදකයට යොදන බර අඩු, වැඩි වීම මත ය. නාදයේ අඩු වැඩි බව නැතහෙත් හඩි සැර විද්‍යාවේ දී විපුලතාවය ලෙස හඳුන්වයි.

උදා -: වයලිනයක තතක් අඩු හඩින් සහ වැඩි හඩින් පෙළීමේ දී ඇතිවන නාදය අඩු සහ වැඩි වේ.

ජාති හේද

නාදය හේද ස්වර එකිනෙකට වෙන්කොට හඳුනාගත හැකි වීම නාදයේ ජාති හේදය නැතහෙත් දිවනි ගුණය ලෙස හඳුන්වයි. සංගිත හාණ්ඩියක දී නම් හාණ්ඩිය සැකසීමට යොදා ඇති අමුදවා නාද උත්පාදනය කරන කොටස්, හාණ්ඩියේ හැඩිය, ප්‍රමාණය බලපායි. ගායනයක දී නම් ගැහැණු - පිරිම් බව, ස්වරාලයේ ප්‍රමාණය, දක්වල පිහිටීම, කොල්පට, උගුරේ ප්‍රමාණය කටහැඳි වෙනස ඇති කිරීමට බලපායි.

උච්චවත්තීව සේද

ස්ච්චර ඉහළ පහළ විමේ ගුණය නාදයේ තාරකාවය ලෙස හඳුන්වයි. නාද උත්පාදකය කම්පනය වන වේගයේ අඩු වැඩි බව නිසා තරංගයේ සංඛ්‍යාතය අඩු වැඩි වන අතර, එට අනුරූපී ව හඩු ඉහළ පහළ යයි. සංඛ්‍යාතය අඩු වැඩි වීම සඳහා බලපාන කරුණු 3කි. එනම් නාද උත්පාදකයේ දිග අඩු වැඩි වීම, සනකම හෝ ප්‍රමාණය අඩු වැඩි වීම සහ එයට යොදා ඇති බර අඩු වැඩි වීම එම කරුණු වේ.

ලදා :- මධ්‍ය ස ස්ච්චරය හා උච්චවත්තීව ස ස්ච්චරය අතර වෙනස

((iii) කොටස ලකුණු 06 පි.)

*****